

[Hauch.]

henlægge Afgørelsen til dem, der end ikke har den Lejlighed til at sætte sig ind i Forholdene, som man har her paa Rigsdagen.

Om Udsigterne for en snarlig Afgørelse af denne omtumlede Sag tør jeg ikke udtale mig. Jeg kan i saa Henseende slutte mig til den højtærede Forsvarsminister; jeg tør ikke sige, om der kan komme noget ud af et Samarbejde, og hvornaar man i saa Fald kan forvente, at der kommer noget ud deraf. Men saa meget tør jeg dog sige, at den højtærede Regering og Regeringspartierne skal vandre endnu et langt Stykke, skal vandre endnu en lang Vej, dersom der skal kunne opnaas et Resultat i Samarbejde med Venstre. Stod det til den højtærede Forsvarsminister, ja, da fik vi det maaske nok. Den højtærede Forsvarsminister har for ikke længe siden været Tilhænger af en almindelig Folkevæbning som det, der skulde danne Grundlaget for vort Lands Forsvar. Den højtærede Forsvarsminister har i sin Tid fremsat et Vagtværns- eller Afrustningsforslag til ca. 8 Mill. Kr. — det er ikke saa forfærdelig længe siden, det skete —, men med det Forslag, vi her behandler, er den højtærede Forsvarsminister naaet op til 18 Mill. Kr. Dette er jo Udtryk for en vis Bevægelighed hos den højtærede Forsvarsminister, det er Udtryk for Muligheden for en Udvikling i Retning af endnu mere. Dersom man vil maale den Vej, den højtærede Forsvarsminister har vandret i denne Sag, er han maaske kommet omtrent Halvvejen, og det har han ikke været saa forfærdelig mange Aar om.

Som sagt, dersom det stod til den højtærede Forsvarsminister, vil jeg formode, at vi nok fik et Resultat, men det, der gør mig betænkelig, er, at jeg har det Indtryk, at den højtærede Forsvarsminister har fortøjet ved den Læmole, hvor den højtærede Udenrigsminister har sin Skude liggende. Til den højtærede Udenrigsminister har jeg mindre Haab. Han har ganske vist været ude, om jeg saa maa sige, for høj Sø i det Spørgsmaal, men han er beundringsværdig konservativ i denne Sag. Uden Hensyn til Strøm og Søgang ligger han stadig fortøjet paa det samme Sted, og derfor er jeg noget betænkelig ved, at den højtærede Forsvarsminister har fortøjet det samme Sted, fordi jeg er bange for, at han skal gaa hen og blive lige saa konservativ, som den højtærede Udenrigsminister er i dette Spørgsmaal. Den højtærede Udenrigsminister er bestemt af det, der rører sig i ham selv, men tilsyneladende

ganske upaavirket af det, der sker omkring ham. Det giver sikkert en vis Ro i Sindet, det tvivler jeg i og for sig ikke om, men det er en farlig Egenskab hos en Mand, der vil være Folkefører i et Spørgsmaal, der er saa dybtgaaende og af saa afgørende Betydning for vort Lands nutidige og fremtidige Forhold.

Jeg skal med disse Bemærkninger forlade dette Lovforslag og gaa over til at sige et Par Ord om det Forslag, som den højtærede Udenrigsminister har forelagt, det saakaldte Indtegningsforslag. Jeg skal nøjes med at sige, at vi ikke kan tiltræde Forslaget i den Form, hvori det foreligger. Venstre maa forlange, at der findes en Form, hvorved man sikrer sig, at det bliver et ligeligt Udsnit af Befolkningen, baade geografisk og erhvervsmæssigt, der indtræder i Landets Værn, og selv om jeg vil erkende, at den højtærede Udenrigsminister, som i Øjeblikket synes at være forsvundet, har bestræbt sig for at naa til noget bedre end det, vi har set hidtil, indtil dette Forslag fremkom — han er forhaabentlig heller ikke saa forbenet i sine Opfattelser, at han ikke kunde vandre endnu videre —, har jeg alligevel den Opfattelse, at dette Forslag ikke kan bruges. Venstre gaar ikke med til en Ordning, som gennem en almindelig Lov ophæver, eller jeg vil hellere sige: gør Forsøg paa at ophæve — for mere kan det vel ikke blive — Grundlovens Bestemmelse om Værnepligten. Formen kan vi forhandle om, men Realiteterne skal virke saadan, som det har været Grundlovens Forudsætning, udenom dette Spørgsmaal kommer man ikke. Jeg vilde ønske, jeg kunde sige det saa klart og bestemt her, at det blev forstaaet, og man fra anden Side — dersom vi virkelig skal i Forhandling med hinanden om denne Sag — vilde spare baade sig selv og os for mange Forhandlinger, mange Besværligheder og megen Tid i Forbindelse med denne Sag.

Med disse Bemærkninger skal jeg tilsige mit Partis Medvirken til gennem en Udvalgsbehandling at finde en Løsning af Forsvarsspørgsmaalet, som Venstre maa anse for forsvarlig for vort Land nu og i Fremtiden.

C. F. Sørensen: Den højtærede Forsvarsminister sagde, at dette høje Ting sammen med det andet høje Ting nu adskillige Gange gennem en længere Aarrække har ført større eller mindre Forhandlinger om det militære Spørgsmaal, og derfor vilde han kun i korte Træk gennemgaa det foreliggende Forslag. Jeg kan